

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: 828987 4-0257 — Тел. У. Н. Союзу: 828988 4-1018

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

„ЗА СВОБОДУ — ПРОТИ СОЦІАЛІЗМУ“ — ГАСЛО РЕСПУБЛІКАНЦІВ

Вашингтон, 6 лютого. — Під час щоденних нарад Краєвого Республіканського Комітету з республіканськими конгресменами складено „тимчасову програму“ Республіканської партії, яка має бути вказівкою перед виборами до Конгресу в 1950 р. Головним гаслом республіканців буде „За свободу — проти соціалізму“. Під цим гаслом вони будуть вести агітацію проти теперішнього „Справедливого Розподілу“ президента Трумана й Демократичної партії. Вони називають теперішні заміри президента „програмою для планування в економіці, опорою на зразки соціалістичних урядів Європи“.

На нарадах республіканців одобрено засаду двопартійності в закордонній політиці, однак поглищено свої політичні критики уряду за „тайні умови“. Вони теж критикували Трумана за його невдачу у розвитку „об'єднаної американської закордонної політики“.

Програма республіканців називається „Залюю засад і цілей“ і обіймає сім точок внутрішньої політики. Крім спротиву проти деяких намірів „Справедливого Розподілу“ згадано в записці про потребу втримання теперішнього закону Теффа-Гартлі для вирішення робітничих справ і про потребу поширення програми суспільного забезпечення з засторогою, щоб звертати увагу на податкові тягарі. Зрештою республіканська програма не осягнула повної підтримки і її ухвалено тільки більшістю голосів.

Після нарад уладжено пікнік в формі вечері, що її можна було купити в пуделках в Ю-лай Арені. У ній взяли участь 11,000 осіб за заплавою по 1.20. Під час свobodної розмови грала музика.

ПРЕЗИДЕНТ ПОКЛИКАЄ КОМІСІЮ ДЛІ НАЛАДНАННЯ ВУГІЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Вашингтон. — Президент Труман, опираючися на законі Теффа-Гартлі, покликав до життя комісію з трьох осіб для розгляду фактів в спорі між майнерськими робітниками й власниками копалин. Комісія має скласти звіт до найбільшого поведінка, після чого президент може віднести до суду з жаганням заборони страйку на 80 днів. Вуглекопи, на знак протесту проти змагань президента, поширили до теперішньої частини страйку на повний. Він обіймає 400,000 шахтарів. Досі страйкувало коло 100,000 майнерів, решта працювала по три дні в тайні на наказ голови майнерської юнії, Джана Л. Луїса.

ПІВМІЛІОНІВ БЕЗРОБІТНИХ

Вашингтон. — Бюро Цензу зводить, що безробіття в Злучених Державах дійшло до 4,480,000 осіб і осягнуло найбільшу висоту в післявоєнний період в половині січня б. р. Секретар торгівлі Чарльз Соєр твердить, що це по найбільшій частині „сезонне безробіття“.

УЧНІ З ГАЙСКУЛ НА СТРАЙКУ

Бейон, Н. Дж. — Дев'ятьсот студентів місцевої середньої школи вийшли на страйк на знак протесту проти перенесення 23 учителів з „джуніор гай-

НОВІ ДОКАЗИ СОВЕТСЬКОГО НАРОДОВБИВСТВА В УКРАЇНІ

УКРАЇНА МАЄ 40 МІЛЬЙОНІВ НАСЕЛЕННЯ, ЯК ЙОГО МАЛА В 1939 РОЦІ; НАСЕЛЕННЯ РОСІЇ ЗА ТОЙ ЧАС ЗБІЛЬШИЛОСЯ ЗІ 100 ДО 116 МІЛЬЙОНІВ

Нью Йорк Таймс в останньому недільному виданні подав інтересні дані про рух населення в Советському Союзі за останні десяти роки, приготовані Гері Шварцом на підставі советських даних, проголошених у зв'язку з недалекими виборами до Верховної Ради ССРСР. З цих статистичних даних виходить, що тоді, як загальна кількість населення Советського Союзу збільшується на приблизно один мільйон річно, то як населення Російської Федеративної Соціалістичної Союзної Республіки за останні десяти років збільшилося на поверх 16 мільйонів і виносить 116 мільйонів в порівнянні зі 100 мільйонами в 1939 році, населення України виносить 40 мільйонів, отже так само, як виносило десять років тому, хоча Україна відома зі свого великого природного приросту населення. Загальна кількість населення СРСР тепер виносить около 201,000,000, отже кількість українців становить п'яту частину.

Якщо прийняти пересічний приріст населення в СРСР на 1,000,000 то українське населення повинно збільшуватися щонайменше на 200,000 річно, отже за останні 10 років його повинно бути щонайменше 42 мільйони. Де поділося знову два мільйони українців? Статистичний стан українського населення береться в 1939 і 1949 рр. на території УСРР, що тепер належать до УССР. Ще гірше ніж в Україні мається справа в Білорусі, бо там є тепер тільки 9,300,000, в порівнянні з 10,500,000 в році 1939. Київ і Харків нараховують тепер по около 900,000 мешканців. Москва має 5,100,000.

Статистичний стан українського населення береться в 1939 і 1949 рр. на території УСРР, що тепер належать до УССР. Ще гірше ніж в Україні мається справа в Білорусі, бо там є тепер тільки 9,300,000, в порівнянні з 10,500,000 в році 1939. Київ і Харків нараховують тепер по около 900,000 мешканців. Москва має 5,100,000.

СЕН. ТАЙДІНГС ЗА СВІТОВЕ РОЗБРОЄННЯ

Вашингтон. — Сен. Милард Е. Тайдингс звернувся до президента Трумана, щоб він скликав світову конференцію для розбродження не тільки з дотеперішніх родів зброї, але й з атомової зброї і щоб так покінчив світові страхоття, які толять людство. Тайдингс є представником сенатської комісії збройних сил, членом комісії закордонних справ та Спільної Конгресової Комісії Атомової Енергії і тому має велику повагу в конгресі. Коли під теперішню пору нема якогось підходу до мирових змагань, людство на землі є загрожено цілковитим винищенням. Якщо б президент Труман видав зазив до розбродження, то, на думку Тайдингса, Сталін не важився б цей зазив зігнувати. Промова сенатора була початком до сенатської дискусії над складанням атомової політики після виголошення промови сен. Брайена МекМагона для призначення 50 біліонів на оформлення за мир. У плані розбродження Тайдингс домагається знищення всякої зброї і радить обмежити тільки до крісів, однак для цієї цілі треба створити міжнародну контро-

НОВА ПОВІТРЯНА РАКЕТА ДЛІ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Команда маринарки оприлюднює будову нової повітряної ракети для оборони проти нападу з повітря. Це літак, що його називають „Могутня Миш“, який має летіти з більшою швидкістю ніж інші досі звісні літаки. Її головною прикметою є складання крила. Ракету можна випустити в великого літака на наближаючий ворожий літак.

„скул“ до елементарних шкіл у місті. Страйкарі пікетують будинки школи. Студенти з „меншої гайскул“ не вийшли на страйк, хоч саме їм забрано учителів. Перенесення доручила шкільна рада згляду на видатки в шкільному бюджеті.

УКРАЇНСЬКЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО НЕ ВИКОНУЄ СТАЛІНСЬКИХ ПЛАНІВ

Київ, 7 лютого. Проголошеном КП(б)У в „Правді України“ статистичні дані вказують, що минулорічний жнива в Україні та доставка хліба державі були минулого року нижчі ніж попереднього та що Україна далеко не виконала накиненого їй Москвою плану. В звітності стверджується „відсутність дисципліни в колгоспах України“ та постійне порушення колгоспного порядку українських хліборобами. В повідомленні стверджується, що в минулому році Україна не виконала плану продукції цукрових буряків, бавовни і кок-сагізу, як теж не здала державі передбачену кількість конячини, конопель, льну, тютюну та інших сільсько-господарських і молочно-продуктів. Не виконала на те, план хлібозадачі на цей рік ще тільки збільшено, хоча серед населення є велика нуж-

АТОМОВИЙ ШПИГ КОМУНІСТИЧНИМ ПОПУТЧИКОМ

Вашингтон, 6 лютого. — Дж. Едгар Гувер, директор Федерального Бюро Інвестицій, у свідості перед Спільною Конгресовою Комісією Атомової Енергії виявив, що д-р Клод Фукс, британський шпиг, який приїздив під час війни до Америки, був комуністичним прихильником від своєї молодості. Він був народжений в Німеччині, описав віт до Англії, тут став британським громадянином і дістався до праці при виробі найтійнішої атомової зброї. Англія вислала його до Америки як свого знавця для співпраці з науковцями при виробі атомової бомби навіть у Лос-Аламос. В Нью Мексико в 1945 р. Його родина перебуває в підсоветській смугі в Німеччині. Його арештування в Англії має значення теж для змагань відкрити атомовий шпиг в Америці. Це свідство склав Гувер при закритих дверях.

КАНАДСЬКА УКРАЇНКА ЗДОБУЛА НАГОРОДУ В АМЕРИКАНСЬКИМ КОНКУРСІ

Міністерство Зл. Держав проголосило конкурс для учнів і учениць вищих шкіл на тему: „Голос Демократії“. У конкурсі взяли участь мільйон студентів. Вони виголосили свої промови в місцевих радіостанціях, а зроблені рекорди переслали до Вашингтону. Тут судді вибирали найкращі і призначували їх до нагород. Між суддями були такі звісні люди, як Член Найвищого Суду Там Кларк, директор Федерального Бюро Інвестицій Едгар Гувер, президент Американського Краєвого Виховного Товариства Ендрю Голт, професори. Конкурс виграла з рівним успіхом: два американські студенти й одна студентка, а теж одна канадська українка, панна Глорія Хомяк, 17-річна студентка з Форт Верміліон, в Альберті, де живуть її батьки. Вона перебуває на нинішнього свого вуйка в Зл. Державах. Нагорода за конкурс: Безплатна поїздка до Вашингтону з одностороннім утриманням і \$500 наукової стипендії. („Українські Вісті“).

БАНДУРИСТ ГАНУШЕВСЬКИЙ НА ТЕЛЕВІЗІЇ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Філадельфія. — В четвер, дня 2-го лютого, місцева телевізійна станція WPTZ-TV передавала ввечері виступ недавно прибулого з Європи українського бандуриста Степана Ганушевського, що при акомпаніменті бандури проспівав дві пісні. Бандуриста, що виступив в гарному національному костюмі, представила Місс Евелін Віклі, даючи дуже добрі висношення і коментарі до української пісні, українського інструменту та української ноти. Виступ відбувся старанням Огдні Лотоцької, з рамені Шкільної Ради міста Філадельфії. С. Ганушевський є керівником відомого квітету бандуристів, що виступав уже на деяких на-

ЯПОНЦІ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ БАЗИ

Токіо, 7 лютого. — Останні відвідини шефів штабів американських збройних сил в Японії та розмови і наради переконали провідників всіх місцевих політичних партій, за іском скрайньо лівих, що Японія повинна призначити Злученим Державам на своїй території військові, авіаційні і морські бази, в заміну за американські гарантії оборони цієї країни. Призначення баз і гарантії мали б стати частиною мирового договору. Стверджується, що американські оборонні споруди в Японії вже існують і йшло б тільки про їх легалізацію та дальшу розбудову після закінчення окупаційного стану.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В. ЧАПЛЕНКА В Л. М. КЛЮБІ

Нью Йорк, 7 лютого. — На найближчий четвер, дня 8-го лютого, Правління Літературно-Мистецького Клубу заповіло черговий літературний вечір, цим разом з виступом відомого нашого письменника, Василя Чапенка. Вечір влаштується Секцією Письменників і на ньому В. Чапенко відчитає свою нову драму „Зачини Василя Річицького“. Після того відбудеться дискусія. Початок сходни, що відбується в домі при 101 Евено „А“, в год. 7:30 ввечері.

М'КЛОЙ ОСТЕРІГАЄ НІМЦІВ ПЕРЕД НАЦІЗМОМ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВИСОКИЙ КОМІСАР В НІМЕЧЧИНІ ПРО ЦІЛІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Штутгарт, Німеччина, 7 лютого. — Злучені Держави Америки вживуть всієї своєї сили і всіх своїх засобів для поборювання можливостей відродження нацизму в Німеччині — заявив тут вчора в своїй великій політико-програмовій доповіді американський високий комісар Німеччини, Джан Дж. МекКлой. Промовляючи до около 1600 осіб публіки, зібраної з нагоди відкриття в цьому місті Американського Дому, МекКлой остерігав німців, щоби вони зосередили всю свою увагу на внутрішній проблемі, оминали агітацію в закордонних справах та доклали всіх сил до побудови демократії, що об'єднувала б всі Німеччину. Він з черги попередив німців, що їм не дозволяється на жадне становище або розвиток, що могли б знову загрожувати мирові в Європі, що теж виключає творення німецьких збройних сил чи авіації. Описав на пресовій конференції МекКлой ще додатково заявив, що він не бере до уваги будь-які зміни в теперішньому окупаційному статусі Німеччини та що він теж не заторкував цієї проблеми під час своїх недавніх відвідин у Вашингтоні. В своїй промові високий комісар накреслив деякі головні пункти американської політики в тії країні, по лінії яких повинна йти теж німецька активність для включення цілої Німеччини в сім'ю західних демократичних народів. На закінчення своєї промови МекКлой висловив переконання, що нові советські авантюри в Берліні не матимуть успіху так само, як його не мали всі дотеперішні. Виступ і завершення МекКлоя прийняли з помітним вдовільням в столицях трьох західних великодержав.

БІДО ПЕРЕОРГАНІЗУВАВ УРЯД ФРАНЦІЇ БЕЗ СОЦІАЛІСТІВ

Париж, 7 лютого. — Після виступу соціалістів з урядової коаліції, прем'єр Бідо вчора переорганізував свій уряд без них і сьогодні вже представив його Національній Асамблеї, домагаючись заяви довіри. Головна зміна наступила на пості міністра внутрішніх справ, що ним тепер іменовано бувшого прем'єра, радикала Генрі Кеїа, на місце соціаліста Жюльа Моша. На всіх шістьох нових членів уряду є 3-х популярних республіканців, двоє радикалів і один незалежний. Соціалісти виступили з уряду, не погоджуючись з урядовими умовами призначення робітникам компенсації за підвищення коштів прожитку. Проте, вони заявили, що хоча вони самі не беруть участі в уряді, вони підтримуватимуть прем'єра в загальній політиці.

БРИТАНСЬКІ ЛЕЙБУРИСТИ І КОНСЕРВАТИСТИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ В ЗАКОРДОННИХ СПРАВАХ

Лондон, 7 лютого. Під час теперішньої передвиборчої кампанії в Британії вчора вперше заторкнуто основні проблеми закордонної політики. На цю тему висловилися два найбільші в тих справах авторитети обох партій, міністер закордонних справ в теперішньому лейбурістському уряді, Ернест Бевин, та колишній міністер закордонних справ в консервативному уряді, Ентоні Іден. Їхні виступи тільки potwierдили вже попередні спостереження, що між обома партіями нема розбіжностей щодо домашньої бази закордонної політики.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА ОБМЕЖУЄ ВІВІЗ СТАЛІ ДО СОВЕТІВ

Франкфурт, 7 лютого. — Уряд Західно-Німецької Федеративної Республіки рішив драстично зменшити вивіз руської сталі в советський зону, мотивуючи це советським недодержанням договірних зобов'язань щодо постачання збіжжя в Знахідну Німеччину. Загально вважається, що це стоїть теж в неменшому зв'язку з останніми советськими обмеженнями та труднощами в транспорті і комунікації заходу з Берліном. При цій нагоді вияснюється, що самі продукції сталі в Рурщині радо йдуть на торгівлю зі Советами, не зважаючи на політичну ситуацію.

ТАСМНІ ВІПРАВИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АВІАЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт, 7 лютого. — Вчора на місцевій базі американської авіації почали найбільш тасмні вправи, які офіційно названо „операційним погодівлям“. Військові кола рішуче відмовилися від будь-яких висношень, а один цікавий журналіст, що пробував сам підглянути в чому діло, був на коротко заарештований. Вправи потривають чотири дні і їх цілком мало б бути випробування максимального погодівля літаків, залоги та цілого устаткування.

ОСТАННІ БРИТАНСЬКІ ВОЯК ЗАЛИШИВ ГРЕЦІЮ

Атени, 7 лютого. — Вчора вийшли з Греції останні 700 британських воєнок, що разом з іншими відділами висадилися на грецький континент в роки 1944-45, щоби допомогти країні оборонитися від комуністичного нападу. Разом з цими воєнками вийшло теж їх 12 грецьких жінок.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВШАНУВАЛИ „ВЕЛИКОГО ГРОМАДЯНИНА“

Минулої суботи відбулася в готелі Комодор в Нью Йорку вечера, в якій взяло участь коло 1,300 осіб, що бажали своєю присутністю і своїм словом заманіфестувати свою повагу до людини, дуже замітної в Америці вже хоч би з цього боку, що кандидує без успіху шістьма наворотами на президента держави. С нею загально відомий ветеран-соціаліст, Нормен Томас, якому тепер минає 65 років.

„Капіталістичний“ Нью Йорк Таймс, що вже давніше в редакційній статті згадував теплим словом Нормена Томаса з нагоди його 65-ліття, тепер помістив велике звітлення з бенкету в його честь п. н. „Славили Томаса як великого громадянина“. В звітненні пишеться, що прибули шанувати Томаса визначні представники різних політичних переконань та різних політичних партій і груп, які зарахували його до „найвпливовіших політичних провідників країни“.

Коли когось назвуть „65-річним чемпіоном-сектантом в американській політиці“, чи „сретиком“, то ясне, що на цьому бенкеті віддавали шану такій особі, як мусіла бути в постійній опозиції до політики, що перемагає і заважає на судбі країни. Але не менше поясняє це ще й радіова година в честь Томаса, яку зааранжовано в „похвалу тим, що різняться думками“. Дуже замітним є тут й слово, яке вголосив на бенкеті Джеймс А. Фарлі, бувший голова Демократичної партії, якому Френклін Д. Рузвельт завдячує свою політичну кар'єру. Він казав: „Як багато інших, теж і я не завжди готувався з ним, але я ніколи ні на хвилину не переставав подивлятися його інтелектуальну чесноту... Було б багато краще, коли б ми мали більше таких американців, як він“.

Від себе скажемо, що щаслива Америка, що хоч не соціалістична, а має таких соціалістів, як Нормен Томас. Він теж добре відомий і американським українцям. Як людина з „інтелектуальною чеснотою“, у важку годину української нації, коли ми просили його разом з нами заперестувати проти примусової репатріації наших скитальців в Європі, він не дошукувався в тих нещасних людях „колябористів“ чи „нацистів“, ні не таврував чорним іменем „фашистів“ тих американських українців, що зважилися рятувати скитальців, а виступив разом з нами публічно і з гострим словом осуду кремлівського варварства. Нормен Томас це людина етична, великої культури і глибокого знання та серця. Для таких соціалістів теж і ми маємо тільки глибоку шану. В Нормені Томасі проявляється дух великого Юджина Дебса. Книжка про нього, яка недавно вишла, виявляє, що цойно тепер починають в Америці його розуміти. Але „попки-радикали“, що були першими редакторами та співпрацівниками „Свободи“, вже 53 роки тому писали про Дебса, як великого поступового провідника і так починає його американський загальний тепер розуміти. Ні тодішня „Свобода“ не була соціалістичною, ні не с нею сьогоднішня. Але місце в ній завжди було відкрито для „соціалістів з інтелектуальною чеснотою“, якби ми не різнилися з соціалістами у успішних поглядах, чи в тому, хто й що вложив з українських соціалістів у справжнє відродження української державності, чи взагалі в українську визвольну боротьбу.

Український „Голос Америки“

Започаткування українських радіомовлень „Голосу Америки“, що наступило три місяці тому після довгої і дбайливої підготовки, було без сумніву важливим політичним кроком Злучених Держав. Про значення цього кроку не доводиться писати, бо воно напевне, як наявний український фактор в теперішньому світовому змаганні між тоталітарним Сходом і демократичним Заходом. Історичний досвід і теперішня дійсність не тільки промовляли, вони кричали, щоб відповідально сьогодні за майбутнє долою світу Злучені Держави Америки не переочили того ризикального на Сході Європи українського аргументу, відсутність належного розуміння, оцінки і використання якого в минулому так гірко мститься на справі світового миру сьогодні. Американським громадянам українського роду, як патріотам своєї американської батьківщини та які вузлами крові і багатьох культурних традицій зв'язані з безжалісно глобальним українським народом, зокрема мусіло залежати на тому, щоб Америка зайняла в цих справах єдиноправильне, справедливе та доцільне становище. Це насамперед в інтересі самої ж Америки, в інтересі поневоленого українського народу та в інтересі затриманого своєю дальшою долею людства.

Ясно, що в таких обставинах український загальний до всіх закутих світу привітав українське радіомовлення „Голосу Америки“ не тільки з хвилюючою радістю та одушевленням зі самого факту, але й з великими та оправданими надіями на майбутнє. Що більше, факт включення українських радіомовлень в „Голос Америки“ збільшив радіо та скріпив віру в політичну мудрість Америки теж серед інших народів, телебачення і майбутня доля яких так тісно зв'язана з долею України.

З неукриваною радістю привітала цей факт і „Свобода“, хоча остерожність та дбайливість в оцінці всіх справ, подиктована свідомістю відповідальності, дорадувала здержатися докищо від коментарів. Автім, тоді ще й, крім самого факту, не було що коментувати. Треба було виждати, прислухатися, і прислухатися так самим українським радіопередачам, як і опії загально про них і тоді видавати оцінку, по можливості якнайбільш об'єктивну, і тим причинитися до дальшого розвитку і поліпшень в цій переважливій справі.

Перспектива трьох місяців уважних спостережень, дбайливого занотування цілого ря-

ду голосів на цю тему з усіх кінців світу, виключно зі самою Україною за залізною заслоною, які дійшли до нас крутими манівцями, дозволяють на деякі початкові заваги, подиктовані виключно добром справи, американської і української.

З цілою великою кількістю одержаних заваг і спостережень на тему українського радіомовлення „Голосу Америки“, вибирасмо і в цьому ж числі на іншому місці друкуємо два — по нашій думці — найбільш характерні голоси, один з признаннями, а другий зі застереженнями. Ці голоси не потребують коментарів, бо кожний говорить сам за себе. І в кожному з них є правда. Український „Голос Америки“, крім своїх величезних позитивів, що навівають радістю та надією українську душу, має й цілий ряд недоманів, що рівночасно сповінують цю душу тривогою та жалем, головно щодо цієї „чисто української“ частини програми, або безпосередньо з нею зв'язаної. Зіставлення фактів переконує, що ці недоманів не є ані інтенцією ані бажанням американського уряду. Во жба ці тенденції, що їх підкреслено в критичному голосі К. І. Л. на іншому місці, можуть бути справді інтенцією американського уряду та американського політиків? Або чи могло бути інтенцією американського уряду та американського керівництва „Голосу Америки“ агадати в українському радіомовленні з нагоди річниці 22-го січня соціаліста Семена Вітика з-поміж „білих 60 делегатів Української Національної Ради, переважно членів львівського сейму і віденського парламенту“, що взяли участь в засіданні Трудового Конгресу, та промовчати хочби тодішнього державного секретаря ЗУНР публіки, визначного громадського діяча і політика, а нині від довшого часу громадянина Злучених Держав Америки, д-ра Лонгіна Цегельського, який в імені делегації ЗУНР публіки відчитав в цей пам'ятний день грамоту про злуку українських земель? В цьому ж радіомовленні згадано ще й про соціаліста Винниченка, але мовчанкою поминено всіх численних не-соціалістів, які відіграли більше чи менше рішальну роль в цих історичних подіях.

Ми не хочемо наводити інших фактів та подавати ще інших, в деяких випадках дуже гірих українських голосів на тему українського „Голосу Америки“ в перспективі трьох місяців його радіомовлення. Ми вважаємо, що ці радіопро-

грами все ще є в стадії постійного поліпшення, постійної провірки та постійної уваги. Віримо, що в дальшому це поліпшення наступить, що скінчиться протаскування „між рядками“ в українських радіомовленнях „Голосу Америки“ тенденції, які не є ані американськими ані українськими. Віримо, що замість доповідей про Петрів Лютих, про російських письменників і лідерів, які українському слухачеві вилазять боком вже з радіомовлень з Москви, український повстанець, український селянин і український інтелігент за залізною заслоною, крім передаваних вістей і коментарів, зможе почути справжній голос Америки, який прикладами з американської визвольної боротьби, з американської допомоги поневоленим народам в боротьбі за визволення та з американських ідеалів свободи і демократії в акції кріпів би себе на душі та ставив свої м'язи в боротьбі за такі ж самі ідеали, яку він веде вже так довго, так героїчно і так жертвенно. Тільки тоді український „Голос Америки“ не розминеться зі своїм історичним призначенням.

Улас Самчук.

ТРИКУТНИКИ КУЛЬТУРИ

Досить байдуже проходимо повз триангуляційні вежі розставлені по найвищих місцях кожної цивілізованої країни і вже рідко хто догадується, що під кожною такою вежею знаходиться майже непомітний стовпчик за порушення якого карається винуватого багатолітньою в'язницею. І лише дуже нечисленні фахівці та певні кількості людей знайомих, розуміють вагу і значіння таких веж і таких точок. Вони бо знають, що від цих точок і з тих веж вимірюються трикутники простору, якими в свою чергу вимірюється поверхня планети, на якій живемо.

Коли захочемо говорити про трикутники виміру культури, можемо скористатися прикладом триангуляційних веж. Зокрема хочемо скористатися саме цим прикладом у випадку культури нашої і особливо тут у великому і широкому світі поза межами нашої етнографічної території.

Довідаємося, що десь там

СВІТ ПРО УКРАЇНУ

В останньому часі можна ствердити більше зацікавлення світу українською справою як дотепер. Українська справа перестала бути об'єктом принагідної інформації чи сенсації для преси, а робиться предметом поважних політичних міркувань.

В першу чергу треба звернути увагу на передавання „Голосу Америки“ українською мовою. Є це свого роду признання українського народу як поважного фактора у „холодній війні“ між східним тоталітаризмом і західною демократією. Хоч — мимоходом кажучи — менш важне, що й як передається.

Проблема поширення „Тітоїзму“ в інших державах — сателітах цікавить тепер дуже відповідальних політиків заходів як і журналістичний світ. У місячнику „Юрплен Аферс“ публікується у січневому числі 1950 стаття англійського філософа, лорда Бертранда Рассела, п. заг. „Наступні 50 років“. Він пише: „Тітоїзм може поширитися на Болгарію, Угорщину, Польщу і навіть на Україну“. Тітоїзм це страшна небезпека для Москви. На жаль, західний світ не розуміє, що Тіто втримався до цього часу лише завдяки тому, що совєтська армія не була на югославській території, що Тіто сам зорганізував свою тайну поліцію і що Югославія має вигідне географічне положення. Забуває західний світ, що

Тітоїзм не є ніяка новина. Українські комуністи, як Скрипник, Любченко, Хвилювний і багато багато інших, були першими „Тітоїстами“, але московські центральні їх знищили і стероризували в додаток ще й українське населення страшиною голодом 1933 р., що знищив більше як 5 мільйонів людей. Тіто зовсім не мріє про перемогу над Сталіним та Комінформом, бо знає слабкі сили своєї мадрі держави. Він хотів одного: щоб Москва дала йому спокій та буде радий, коли цього досягне. Самостійницькі групи серед комуністів інших країн, окупованих Москвою, Сталін зліквідує, як це свого часу зробив на Україні. (Роскошських у Москві вистачило!).

Про Україну пише також тижденьник „Нешенел Ньюс Лейтер“, що його видає Кінг Гол в Лондоні. Цей впливовий журнал дає політичні огляди, які читає політична верхівка англосакського світу. В числі з 5 січня 1950 присвячено Україні окремий розділ, який вважаємо за потрібне тут подати. Кінг Гол пише п. н. „Розвиток української справи“ так:

„У виданні Британської Енциклопедії з 1911 р. присвячено Україні чотири рядки; доповнене 12-те видання (1922) оповідає історію про Ілюзієне існування Української Республіки підчас замішання, що настало після укладу Росії в 1917-18 рр., а нові доповнені

на якомусь горіщі у якомусь таборі ДПІ одна дуже малопомітна людина, не кандидат на міністра і не член ніякої ради, роками пише роман з назвою „Рай“. Довідаємося також, що пара сотень миль далі, дещо значніша людина, бо вже і кандидат на міністра, Іван Багряний пише також роман, що зветься „Сад Гетсиманський“. Довідаємося також, що кілька десятків тисяч миль далі в Америці в місті Мінеаполіс, знов таки безтитульна людина Тодось Осмачка пише роман „План до двора“, довідаємося, що нові українські романи пишуть в Австралії, в Аргентині, в Парижі. І ще довідаємося, що основними проблемами всіх творів є проблема всходу Європи, тобто проблема нас, проблема нашої землі, нашого неба, нашої духовної і фізичної природи.

Дуже приємно ці явища стверджувати. Дуже близько їх не можна оцінити належно. Ми, як люди, буваємо часто засліплені тим, ані іншим надто яскравим сямом — партійним, груповим, регіональним, а до того ми знаходимося в такій гущі пристрастей, що цілість речі нам тяжко бачити. Це те саме, що будучи у лісі за деревами не видно самого лісу.

Але справа самої суті від цього не сміє мінятися. Українську творчу людину починають хвилювати основні, генеральні площини виміру нашої духовності. До цього часу наша література не може похвалитися ані одним мистецьким твором, у якому б проблеми нашої нації були обняті в їх універсальності. Ми рішали лише деталі, ми вимірювали лише певні відтинки, ми бачили лише і виключно явища локальні, навіть коли йшло про такі, здавалось би „загальнолюдські“ проблеми, якими є проблеми соціальні. Ми, наприклад, цікавилися проблемами українського міста, проблемою визвольною, проблемою культури, проблемою нашого положення між сходом і заходом, але ми ще не пробували навіть торкнутися проблеми самого нашого, як фізичного так і духовного материка, нашої духовності у її збірній синтезованій цілості. Щось так, як це зробив росіянин Лев Толстой у „Війні і Мирі“,

(Докінчення на стор. 5-ти).

томи дають яскравий опис положення Української Республіки в СССР.

Українці начислюють біля 40 мільйонів. Традиційне столичне місто є Київ; Одеса також на Україні, а яка охоплює найкращу частину чорноморської смуги і Донецький вугільний басейн. Історично українці справедливо заявляють, що вони самостійна нація, яка в 17 столітті увійшла в союз з московським царем.

Відношення людей в Кремлі до України є однією з ознак російської політики, на яку треба звертати увагу, бо нема сумніву, що коли б на Україні щось недобре сталося, то це було б дуже поважною справою для Кремля. В 1945 р. росіяни успішно переконали Об'єднані Нації признати Україну як члена, збільшуючи цим, самоборю, російські голоси в Асамблеї на один.

(Докінчення на стор. 5)

ще порадить, перед ним можна звіритися, може, й допоможе в чому... Він був учора, тоді, коли інженер показував свій винахід, дів належить до кола тих, що знають деякі деталі винаходу, отже немає чого перед ними ховатися.

(Дальше буде).

Copyright by the Author.

12)

Дуже здивувалася вранці, коло години шостої, пані Матвієва, коли з ведром і мітлою в руках стала при дверях будинку і застала їх відчинених. — „Хіба пан так рано вийшов? А може це той малюк, що малює не тільки квіти і яблука, але і жінок, і то мов би змислює таких бідних, що, здається, й марної шматини на себе вбрати не мають“... — муркотала вона до себе.

Матвієва поставила ведро і почала замітати коридор. — „Аво — пан уже працює! — воркотіла вона до себе — побачивши на дверях відчинену лодку. — Дав би хоч раз там у себе позамітати“... Втім почула кроки і побачила інженера, що сидів униз,

Одній з пробірок — тієї найціннішої, з якою були зв'язані всі його плани і надії — не було!!

Жученко прискочив до вікна і спробував, чи воно подається. Вікно було замкнене, так, як він його лишив тоді увечері. Інженер закусив губи. — „Треба за всяку ціну зберегти спокій і не розголошувати, а згодом покажеться що робити. Тільки без паніки!“... шибало йому по голові. Він вийшов до Матвієвої, яка все ще стояла в дверях до передпокою, тримаючи в руці мітлу, наче галубарду сторож при Ватикані.

— Нічого, все в порядку, — сказав Жученко до неї. — Я вчора увечері заходив сюди взяти книжку і забув зачинити двері...

— Но, то добре же ніч, бо я гадала, жи не знати що!

— Нічого, замітайте собі далі. А чи пан Левко дома?

— А певне, — куди ж би такий, за перепрошенням, сплюх зривався так рано!

— Ага, ще одно: чи хвіртка від вулиці була всю ніч замк-

нена? Я як прийшов з театру, замкнув її напевно.

— Замкнена. Яким замітала хідник перед хатою, том вітворила. Ніби що?

Жученко махнув рукою, що „ніщо“, замкнув за собою двері до робітні і пішов нагору. Левкове поведіння видавалося йому вчора крайню підозріле. Хоч не мав певности, що на драбині під вікном бачив саме Левка, проте Левкова люлька не сходила йому з тямки. Інженер даремно намагався відігнати від себе настільки думку, але заодно докучало йому припущення: а що, коли Левко вийшов задніми дверима, які ачеї можна відчинити тільки зсередини або ключем Матвієвої? Поста новин зараз таки зайти до Левка і викласти йому відкрито свої сумніви. Коли ж вони покажуться неоправдані, досягти в нього поради щодо зникнення пробірки. Може він щось спостеріг, може має до когось якесь підозріння, якийсь слід... Ачеї коло осіб, які знають про пробірку, дуже мале.

Жученко застукав у двері до Левкової кімнати, але ніхто не відповів. — „Спить іще“ — подумав інженер і безцеремонно натиснув клямку. Заглянув у кімнату: Левка не було. Тапчан, на якому спав Левко, був застелений, — видно, він навіть не клася спати. — „Або, може, він вийшов?“ — шибнуло по голові Жученка, — але він швидко покинув думку про те. Хвіртка ж була замкнена, хіба перелазив через огорожу? Припущення одне за одним, одне від одного несамоментіше, кидалися у голову Жученка, вінкі взяла його злість. — Приятель! Приняв його до свого дому, вважав найкращим другом, не мав перед ним ніяких таємниць — а цей такі свинства виправляє! — Свідомістю Жученка заволоділа майже певність, що до справи зникнення пробірки Левко, так чи інакше, мав пальці. — „Но, йому може оплатитися! — думав інженер а обридженям, — хтось його мусів з'єднати до своєї справи! Ах, дурень же я, дурень — зовсім не брав до уваги те,

що всі ті закордонні гості, яким я відмовився продати винахід, будуть намагатися дістати його в свої руки окружкою дорогою! І що легше для них було, як купити собі Левка! Ну, і вдалося їм! Щоправда, незнати ще, чи вони стануть дуже мудрі з тих кільканадцяти крапель, проте — хто знає?“...

Жученко ходив швидко по кімнаті, мов замкнутий звір, і кусав губи. Він сам не знав, що його вразило більше — продаж пробірки чи — зрада приятеля. Йому стало нежданно гірко, схотілося вилити перед кимсь свій жал. Він надавав собі Ганку і пішов у свої кімнати, до телефону. Вже зняв слухавку, коли прийшло йому на гадку, що зараз зранку непотрібно буде тривожити свою дівчину. — „Схвилюється і весь день буде гризтисся“, — думав він. Ні, краще вже сказати увечері, коли побачатися.

ВИСЛІД ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВПРОДОВЖ 1949 Р.

3 НАГОДИ 55-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Вік	Ім'я організатора	Доросла	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі	Всього	Вік	Ім'я організатора	Доросла	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі	Всього	Вік	Ім'я організатора	Доросла	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі	Всього
1	Володимир Чернаг	3	1	3	3	3	70	Орест Клофас і В. Загасвич	3	1	4	15	23	134	Ефросина Гома	1	1	1	7	1	1	1	1
2	Філіс Куленда	1	1	1	1	1	71	Володимир Кушнір	9	3	12	15	21	135	Василь Копко	3	1	4	14	4	4	4	4
3	Іван Чечіла	1	1	1	1	1	72	Теодор Кручковський	7	1	8	15	21	136	Стефан Колодуб	3	3	6	13	6	6	6	6
4	Василь Сенкович	1	1	1	1	1	73	Василь Загасвич	1	1	1	1	3	137	С. Кушнік	4	1	5	7	5	5	5	5
5	Михайло Сухорський	5	2	7	9	7	74	Антін Бобак	1	1	1	1	3	138	Михайло Андріш, мол.	6	4	10	10	6	6	6	6
6	Іван Сидор	13	2	15	21	15	75	Михайло Андріш, мол.	1	1	1	1	3	139	Іван Ф. Бобак	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Михайло Галан	1	1	1	1	1	76	Михайло Присташ	2	6	8	16	8	140	Стефан Нановський	4	4	8	13	4	4	4	4
8	Микола Микитин	1	1	1	1	1	77	Осип Якіма	1	1	1	1	3	141	Іван Кравець	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Петро Лешка	1	1	1	1	1	78	Михайло Присташ	2	6	8	16	8	142	Петро Остапчук	3	3	6	13	3	3	3	3
10	Василь Загасвич	1	1	1	1	1	79	А. Полевчак і П. Остапчук	2	2	2	2	4	143	А. Полевчак і П. Остапчук	4	5	9	12	4	4	4	4
11	Андрій Бовк	2	1	3	5	3	80	А. Левонюк	1	1	1	1	3	144	Михайло Федиский	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Дмитро Капітула	1	1	1	1	1	81	Михайло Федиский	12	3	15	15	22	145	Михайло Сливчук	3	2	5	9	3	3	3	3
13	Андрій Капітула	13	8	21	15	21	82	В. Салабур і В. Загасвич	2	1	3	20	22	146	П. Андрушків	14	9	23	15	14	14	14	14
14	Василь Мандзі	2	1	3	14	3	83	Петро Вайтович	1	1	1	1	3	147	Петро Бені	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Василь Глива	2	1	3	14	3	84	Андрій Блауцяк	1	1	1	1	3	148	Іван Федорак	6	5	11	11	6	6	6	6
16	Теодор Волошук	11	4	15	15	15	85	Семен Чорномаз	10	10	19	13	149	Г. Г. Віленький	2	1	3	3	2	2	2	2	
17	Михайло Отрок	88	26	114	154	154	86	Роман Карбівник	8	7	15	15	150	Василь Ракочний	1	1	1	1	1	1	1	1	
18	М. П. Отрок і І. Романішин	16	8	24	25	25	87	Михайло Опіско	2	2	3	5	151	І. Федорак і В. Ракочний	6	4	10	10	6	6	6	6	
19	М. П. Отрок і В. Загасвич	12	4	16	25	25	88	Михайло Кончак	1	1	1	1	152	І. Федорак і І. Коровець	2	2	2	2	2	2	2	2	
20	Іван Криска	8	3	11	15	11	89	Петро Дутко	10	6	16	10	153	Февронія Віленька	1	1	1	1	1	1	1	1	
21	Анна Прескович	3	3	7	12	7	90	Онуфрій Костюк	3	6	9	13	154	Г. Віленький	1	1	1	1	1	1	1	1	
22	Антін Драган	7	6	13	10	13	91	Павло Саламаха	1	1	2	12	155	Іван Ваку	7	7	14	11	7	7	7	7	
23	Андрій Бук	4	2	6	5	6	92	М. Чумер	1	1	1	1	156	Теодор Шумейко	3	1	4	6	3	3	3	3	
24	Теодор Литвинюк	2	2	4	3	4	93	Іван Будняк	1	1	1	1	157	М. Чумер	7	3	10	10	7	7	7	7	
25	Володимир Сохан	2	2	4	3	4	94	Іван Макар	1	1	1	1	158	Василь Новак	1	1	2	2	1	1	1	1	
26	Володимир Душин	2	2	4	3	4	95	В. Рудавський	1	1	1	1	159	Елісавета Давид	20	6	26	15	20	20	20	20	
27	Д-р А. Т. Кібзей	2	2	4	3	4	96	Володимир Павлович	3	2	5	10	160	В. Волянський	2	2	4	4	2	2	2	2	
28	Ольга Жук	17	4	21	10	21	97	Павло Пончак	1	1	1	1	161	Іван Зварич	2	2	4	13	2	2	2	2	
29	Микола Бабяк	3	3	6	5	6	98	Пилип Верковський	1	1	1	1	162	М. Баглай	13	7	20	19	13	13	13	13	
30	Іван Галіда	2	2	4	3	4	99	Петро Тітик	52	27	79	4	163	Михайло Форман	3	3	6	7	3	3	3	3	
31	Микола Філіс	4	7	11	12	11	100	Володимир Крушельницький	7	1	8	8	164	Андрій Дзюля	1	1	1	1	1	1	1	1	
32	І. В. Іванчук	5	5	10	33	10	101	Андрій Пятра	2	2	4	4	165	Василь Загасвич	9	3	12	12	9	9	9	9	
33	Ева Геруля	2	2	4	3	4	102	Д-р Кібзей	4	4	8	8	166	Іван Потучко	6	2	8	8	6	6	6	6	
34	Карло Геруля	1	1	1	1	1	103	Іван Заблоцький	1	1	1	1	167	Федір Мікус	1	1	1	1	1	1	1	1	
35	М. Чоренька	1	1	1	1	1	104	Микола Машталар	1	1	1	1	168	І. Потучко і В. Загасвич	4	3	7	7	4	4	4	4	
36	Марія Онуфрік	2	2	4	3	4	105	Н. Лозовчук	1	1	1	1	169	М. Параніч і В. Загасвич	4	1	5	18	4	4	4	4	
37	В. Тусар	2	2	4	3	4	106	Михайло Шаран	1	1	1	1	170	Петро Гелета	2	2	4	20	2	2	2	2	
38	Анна Гнатюк	3	3	6	10	6	107	Остап Захарків	1	1	1	1	171	М. К. Пелехатий	1	1	1	8	1	1	1	1	
39	Василь Нус	24	14	38	20	38	108	Д. Віленький	10	4	14	5	172	Юрій Лішук	4	7	11	9	4	4	4	4	
40	Віктор Осухівський	12	7	19	9	19	109	Володимир Кульчицький	7	7	14	20	173	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
41	Мирон Кузьма	3	3	6	5	6	110	А. І. Василь	5	2	7	20	174	Г. Бабін	5	2	7	12	5	5	5	5	
42	Олекса Шмокалюк	1	1	1	1	1	111	В. М. Бродський	2	1	3	12	175	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
43	Ілля Каменюк	1	1	1	1	1	112	Іван Чорний	1	1	1	1	176	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
44	Михайло Мерва	1	1	1	1	1	113	Антін Починюк	1	1	1	1	177	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
45	Д. Віленький	12	7	19	25	19	114	Петро Герман	1	1	1	1	178	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
46	Петро Головачук	21	10	31	39	31	115	Григорій Герман	5	1	6	8	179	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
47	П. Головачук і Ф. Гулька	4	4	8	12	8	116	Андрій Цебак	5	1	6	8	180	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
48	Лука Демчук	1	1	1	1	1	117	Микола Бобечко	19	11	30	37	181	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
49	Микола Сенік	15	14	29	10	29	118	Дмитро Шмагала	13	5	18	37	182	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
50	Микола Сенік і Маланчук	2	2	4	3	4	119	Микола Олексик	3	2	5	37	183	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
51	М. Сенік і Н. Вишиванюк	3	3	6	5	6	120	Теодор Борсух	1	1	1	1	184	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
52	Микола Сенік і Дубас	1	1	1	1	1	121	Павло Стедик	1	1	1	1	185	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
53	Теодор Матчак	4	4	8	12	8	122	Михайло Зельбак	6	2	8	12	186	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
54	Д. Гарматюк і Загасвич	4	4	8	12	8	123	Стефан Слободян	4	4	8	12	187	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
55	Я. Сквітнякський	4	4	8	12	8	124	Дмитро Слободян	2	2	4	4	188	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
56	Я. Сквітнякський і Загасвич	4	4	8	12	8	125	Онуфрій Волчек	2	2	4	4	189	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
57	М. Пуцьовський і Загасвич	3	3	6	5	6	126	Михайло Лещинський	2	2	4	4	190	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
58	Н. Яремко	2	2	4	3	4	127	Михайло Мадай	7	7	14	13	191	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
59	В. Загасвич	22	7	29	5	29	128	Григорій Дацьків	17	7	24	24	192	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
60	Марія Заблоцька	5	3	8	8	8	129	Іосиф Коцовський	1	1	1	1	193	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
61	Михайло Натребецький	1	1	1	1	1	130	І. В. Іванчук	18	9	27	18	194	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
62	Микола Юречків	2	2	4	3	4	131	В. Загасвич	4	2	6	11	195	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
63	Стефан Бовк	1	1	1	1	1	132	Н. Чудакевич	6	3	9	9	196	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
64	Дмитро Пукоць	1	1	1	1	1	133	В. Загасвич	7	2	9	9	197	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
65	Михайло Долик	1	1	1	1	1	134	Іван Олійник і Загасвич	2	1	3	3	198	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
66	Д. Віленький	4	5	9	9	9	135	С. Нечипорук і Загасвич	1	1	1	1	199	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
67	Дмитро Хрупалик	4	5	9	9	9	136	Михайло Сарахман	3	1	4	4	200	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
68	Марія Малевич	3	2	5	5	5	137	Марія Білан	3	4	7	6	201	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
69	Карло Сачко	2	2	4	3	4	138	Іван Монастирський	6	4	10	7	202	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
70	Володимир Кульчицький	8	3	11	8	11	139	Михайло Деленко	1	1	1	1	203	І. Кульматський	4	7	11	9	4	4	4	4	
71	Антін Маланчук	35	14																				

ВІДІЛ					Ім'я організатора					ВІДІЛ					Ім'я організатора					ВІДІЛ					Ім'я організатора					
Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	Дорослих	Дітей	Разом	Присутні на зборі	Присутні на зборі у відділі	
210	Михайло Франко	1	2	3	6	4	10	1	1	210	А. Левчук	1	1	2	210	Ілля Гузар	1	1	2	210	Богофало, Блек Рак, Н. Я.	1	1	2	210	Богофало, Блек Рак, Н. Я.	1	1	2	210
211	Олекса Тицький	1	4	5	10	4	14	1	1	211	Микола Левкович	1	1	2	211	Микола Левкович	1	1	2	211	Збори Бр. св. Івана Христителя, від.	1	1	2	211	Збори Бр. св. Івана Христителя, від.	1	1	2	211
212	Василь Белей	3	1	4	12	8	20	1	1	212	Василь Садковий, мол.	1	1	2	212	Василь Садковий, мол.	1	1	2	212	304, відбудуться в неділю, 12 лютого,	1	1	2	212	304, відбудуться в неділю, 12 лютого,	1	1	2	212
213	Катерина Бліщ	4	1	5	16	10	26	1	1	213	П. Кучма і М. Ратушний	1	1	2	213	П. Кучма і М. Ратушний	1	1	2	213	в годині 2. Пополудні, в галі	1	1	2	213	в годині 2. Пополудні, в галі	1	1	2	213
214	Олекса Ковальський	12	10	22	16	22	38	1	1	214	П. Кучма і Е. Вintonяк	1	1	2	214	П. Кучма і Е. Вintonяк	1	1	2	214	парафіяльний, 158 Gertman St. Про-	1	1	2	214	парафіяльний, 158 Gertman St. Про-	1	1	2	214
215	Ілля Назар	1	4	5	6	10	16	1	1	215	П. Кучма і М. Воднар	1	1	2	215	П. Кучма і М. Воднар	1	1	2	215	сється всіх членів являтися на збори,	1	1	2	215	сється всіх членів являтися на збори,	1	1	2	215
216	Анастасія Сеницька	5	5	10	6	10	16	1	1	216	П. Кучма і О. Валес	1	1	2	216	П. Кучма і О. Валес	1	1	2	216	бо буде вибір делегата на конвенцію	1	1	2	216	бо буде вибір делегата на конвенцію	1	1	2	216
217	Андрій Іванів	9	4	13	5	10	19	1	1	217	П. Кучма і Макаруч	1	1	2	217	П. Кучма і Макаруч	1	1	2	217	УНС. — Н. Гнатик, секр.	1	1	2	217	УНС. — Н. Гнатик, секр.	1	1	2	217
218	Константин Шевчук	5	5	10	6	10	16	1	1	218	П. Кучма і М. Чума	1	1	2	218	П. Кучма і М. Чума	1	1	2	218	СТЕНІЛЕТ, Н. П. — Місячні	1	1	2	218	СТЕНІЛЕТ, Н. П. — Місячні	1	1	2	218
219	Роман Пристай	5	5	10	6	10	16	1	1	219	Василь Загасвич	1	1	2	219	Василь Загасвич	1	1	2	219	збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 214,	1	1	2	219	збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 214,	1	1	2	219
220	Іван Деркач	4	4	8	6	10	16	1	1	220	Гавриїл Підкільний	1	1	2	220	Гавриїл Підкільний	1	1	2	220	відбудуться в суботу, 11 лютого,	1	1	2	220	відбудуться в суботу, 11 лютого,	1	1	2	220
221	Володимир Чорненький	2	1	3	2	3	5	1	1	221	Омелія Вілецький	1	1	2	221	Омелія Вілецький	1	1	2	221	точно в год. 6:30 ввечір, в галі	1	1	2	221	точно в год. 6:30 ввечір, в галі	1	1	2	221
222	Карло Геруля	2	1	3	2	3	5	1	1	222	Андрій Сербай	1	1	2	222	Андрій Сербай	1	1	2	222	катол. церкви, 35 Warren St. Взна-	1	1	2	222	катол. церкви, 35 Warren St. Взна-	1	1	2	222
223	Яким Дмитрів	2	2	4	2	4	6	1	1	223	Михайло Мельник	1	1	2	223	Михайло Мельник	1	1	2	223	симо місцевих і позаміських членів	1	1	2	223	симо місцевих і позаміських членів	1	1	2	223
224	Михайло Стахура	15	6	21	15	23	38	1	1	224	Василь Попович	1	1	2	224	Василь Попович	1	1	2	224	прийти на ці збори, бо маємо важні	1	1	2	224	прийти на ці збори, бо маємо важні	1	1	2	224
225	Марія К. Бурей	2	2	4	2	4	6	1	1	225	Микола Діляк	1	1	2	225	Микола Діляк	1	1	2	225	справи до вирішення і буде вибір	1	1	2	225	справи до вирішення і буде вибір	1	1	2	225
226	Андрій Мудровський	6	1	7	7	13	20	1	1	226	Василь Бабій	1	1	2	226	Василь Бабій	1	1	2	226	делегата на конвенцію УНС. Про-	1	1	2	226	делегата на конвенцію УНС. Про-	1	1	2	226
227	А. Мудровський і Загасвич	7	6	13	2	2	4	1	1	227	Петро Гринів	1	1	2	227	Петро Гринів	1	1	2	227	ситься членів платити свої вкладки	1	1	2	227	ситься членів платити свої вкладки	1	1	2	227
228	А. Кравчук і Загасвич	2	2	4	2	4	6	1	1	228	Іван Кордівський	1	1	2	228	Іван Кордівський	1	1	2	228	на час на зборах, бо секретар не	1	1	2	228	на час на зборах, бо секретар не	1	1	2	228
229	Д. Савка і Загасвич	1	1	2	32	23	55	1	1	229	Василь Пукіш	1	1	2	229	Василь Пукіш	1	1	2	229	буде приймати в себе в хаті. Коли	1	1	2	229	буде приймати в себе в хаті. Коли	1	1	2	229
230	Григорій Гарасим	37	14	51	18	51	69	1	1	230	Василь Гузар	1	1	2	230	Василь Гузар	1	1	2	230	немає сам прийти, хай передасть	1	1	2	230	немає сам прийти, хай передасть	1	1	2	230
231	Тарас Шпікула	104	37	141	303	303	406	1	1	231	Павло Гарріс	1	1	2	231	Павло Гарріс	1	1	2	231	свою вкладку іншим членом. — За	1	1	2	231	свою вкладку іншим членом. — За	1	1	2	231
232	Дмитро Білецький	113	122	235	304	304	610	1	1	232	С. Майк і В. Загасвич	1	1	2	232	С. Майк і В. Загасвич	1	1	2	232	урад: А. Кривий, предс.; Р. Федірка,	1	1	2	232	урад: А. Кривий, предс.; Р. Федірка,	1	1	2	232
233	Анна Васильовська	32	15	47	305	305	473	1	1	233	Михайло Савчин	1	1	2	233	Михайло Савчин	1	1	2	233	кас.; Т. Соколовський, секр.	1	1	2	233	кас.; Т. Соколовський, секр.	1	1	2	233
234	Стефан Куропас	24	4	28	306	306	473	1	1	234	Микола Гнатик	1	1	2	234	Микола Гнатик	1	1	2	234	БРОНКС, Н. П. — Збори Тов. Лю-	1	1	2	234	БРОНКС, Н. П. — Збори Тов. Лю-	1	1	2	234
235	А. Любас	7	3	10	307	307	473	1	1	235	Іван Грицьковий	1	1	2	235	Іван Грицьковий	1	1	2	235	бов, від. 298, відбудуться в суботу,	1	1	2	235	бов, від. 298, відбудуться в суботу				

Голоси Читачів

ГОЛОС АМЕРИКИ

Нарешті дочекались і ми, що українська мова залучала в небесних просторах по всьому світу, поруч з другими мовами. Шодня, починаючи від 12-го грудня минулого року, американська державна радіо-станція „Голос Америки“ висилає свої відомості і українською мовою.

Широко лунає по всьому світу українська мова на коротких хвилях 13, 16, 19, 25, 31, 41, 49 метрів та транслюється на середню хвилю в двісті п'ятдесят один метр.

Шодня, від пів другої до другої ньюйоркського часу, „Голос Америки“ українською мовою передає останні вісті з усього світу, нагадує історичних подій, повідомлення Вашингтонського обсерватора, коментарі й огляди політичних подій, господарства, літератури, мистецтва і т. д.

Всі ці відомості подаються безсторонньо.

Хто хоче знати напрям американської внутрішньої та зовнішньої політики, погляди визначних американських громадсько-політичних діячів на сучасні події в світі, може найкраще довідатися про це з „Голосу Америки“.

Мова українських переселенців літературна, всеукраїнська, з великою увагою на центральну вимову. Кожне слово, кожне речення, кожний зворот контролюють фахівці. Цього вимагає уряд.

Це є добра нагода для українських дітей, що народилися та зростають поза межами України, слухати „Голос Америки“. Вони мають змогу при звичаї до української літературної мови та шанувати її.

Нарівні з іншими, якими промовляв „Голос Америки“. Серед перших висланих особливо цікавою та цінною була стаття про Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові.

На Різдво ми чули колядки, марш Китаєвського на слова Багряного „Вставай, вставай“ та інші святкові пісні. „Голос Америки“ зарекомендував на плані вислання концерт Китаєвського в Нью-Йорку і має передавати його на Україну частками по неділях.

Від українського громадянства залежить, щоб „Голос Америки“ найкраще задовольняв також і потреби України. Щоб наші браття мали відомості про Україну, її нарід культуру, змагання до поступу, державно-громадської самоуправи, нарівні з іншими народами.

Наше щастя, що ми живемо в країні, де є свобода слова, віри, переконань. Наше щастя, що „Голос Америки“ прислухається до голосу громадян Америки в тім числі і українського походження.

Американський демократичний уряд прислухається до багатьох і потреб широкого загалу і намагається задовольнити їх в міру можливості. Наш громадський обов'язок допомогти йому, щоб „Голос Америки“ був Голосом і України, щоб справді була туга Лесі Українки:

„Слово, моє ти єдина зброя, Мій не повинні загинути обид, Може, в руках невідомих братів Станеш ти кращим мечем на катів“.

Ми віримо, що невідомий брат американець зробить наше слово „Кращим мечем на катів“!

О. Г.

ЧИЙ ГОЛОС З АМЕРИКИ?

В багатьох газетах вже з'явилися і далі з'являються статті, присвячені „українському Голосу Америки“. В більшості випадків статті перейняті віткою і радістю, що от і нас так чути. Пізніше почали надходити більш критичні і розчаровані відгуки. Все це могло статися тільки тому, що наші журналісти і широка публіка справді вважає, що є „український Голос Америки“.

Тепер, по двох майже місяцях слухання, можемо сказати одну прикру істину: нема „українського“ передавання з Америки, є тільки російське передавання в перекладі на українську мову!

Можливо, що було нашим недотриманням громадським, що ми не слухали раніше російського передавання в „Голосі Америки“. Во тепер, коли ми його слухаємо в українському перекладі, виникає багато цікавих думок і запитань.

1. Чому за весь цей відтинок часу ні разу не було згадано, що Злучені Держави власне створені могутнім повстанням народу в боротьбі за свою незалежність і завжди симпатизували з такими визвольними зусиллями? Коли, наприклад, передається про незалежність Індонезії, то багато говориться про діяльність Організації Об'єднаних Націй, але не про діяльність, ставлення і допомогу цій незалежності від ЗДА. Натомість, коли слово „незалежність“ і підтримка її з боку ЗДА не проходить крізь горло, хоч саме тут можна б було розгулятися дуже гарно перу журналістів, то навпаки, все, що тільки стверджує єдність Росії, — ніколи не знаходиться струму в „американському“ передаванні. Така потвора, як Іван Лютин, описується як дуже цікава особа і великий російський державник. Правда, вінкні, для годиться, зауважила автор, що Лютин убив щось значно менше людей, ніж Сталін, але це хіба дає надію Сталінові, що і його через пару десяти років теж назовуть цікавою натурою і скажуть, що він зовсім не так багато загубив людей, в порівнянні з великою метою об'єднання і звелічення Росії.

Коли згадується падіння Порт-Артура в часі царизму, сотах... Тільки це мусимо робити основно, вдумливо, з великим засягом як досвіду, так знання і вичуття. І не зважаючи на ніякі теревені чи інші в тій роботі перешкоди.

І мусимо ми це робити по принципу триангуляційного мірвання, тобто в поєднанні наших осягів. Мусимо з наших вей подавати один одному світло. Наші теодоліти повинні діяти співмірно і наші загальні висчислення ми повинні використовувати без страху перед нами самими, тобто одного перед одним, що інколи перешкоджає правильності роботи. Між нами нема, чи не повинно бути, амбіційності в самій суті речі, але хіба лише здорова творча конкуренція.

І це мусимо бути свідомими, що крім нас тут у просторі світу, цього не зможуть зробити інші наші колеги на своїй території. Не тому, що ми тут маємо більше від них даних, а тому, що там нездовольні ім їх духовий клімат. Вони живуть якраз у кліматі одної жагучої пристрасті, що спалює легені кожного вільного віддиху, а без того творчість такого порядку немислима. Ніяка бо партія, ніякі „ідеологи“, ніякі вожді не мають тут місця до говоріння. Тут мусить говорити сама духовна математика творця. Бо вона найменш була непомилною.

то тільки на те, щоб вікні дати цитату Леніна і заявити вслід за таким авторитетом, що війна була програна тому, що народ не йшов за урядом. Оскільки тепер Порт-Артур знав у руках Росії, то очевидно, тільки тому, що народ цілком підтримує радянський уряд і „великого Сталіна“, який наднав до Росії стільки, „скільки царю і не снилося“.

Так само освітлено і події в Китаю: весь час справа крутилася навколо того, що російський імперіалізм виявляв себе в боротьбі за свою безоглядно і хижачки, чи то за царя, чи за Совєтів. Але словес „російський імперіалізм“ соромливо обминули, так що слухач може подумати, що то „народ Росії“ так паскудно поводяться і поводили себе в Китаю.

Словом, російський єдино-неділємський комплекс проривається у всі щілини „Голосу Америки“ українською мовою. А до того ще й нагадують своїм слухачам — „з календаря історичних подій“, що генерала Кутюпова Совєти з Парижа викрали і слід по ньому згинував. Очевидно, українська еміграція в Європі, яка теж слухає ці передавання, повинна зробити собі з того належні висновки і „сидіти тихо“, бо мовля, могутніших за Совєтів людей нема.

В інтервалах поміж цим напакано біографії усіх російських письменників, але не на те, щоб переконати слухачів, що ці письменники, коли б були живі, то були б так само заслані, як позасилано українських, а все для того, щоб це раз восхвалити „велику літературу великого народу“.

Гов-то, мало того, що Совєти витрачають силу грошей на таку пропаганду, то ще й „Голос Америки“ їм допомагає. Поміж цією оркестрою на славу „великої Росії“ де-не-де раптом промугиче тоненько і українська сопілка — подаровано нам і кілька нотаток на українській темі. Самі по собі вони не злі, — але це не тільки не позитивне: але може бути й негативним явищем. Бо коли політика Америки полягає в підтриманні „єдиної-неділємої“, то тоді далеко ченіше було б панам з „українського Голосу Америки“ помовчати і не викликати безпідставних надій в українців. Бо і тепер і — ще більше — в майбутньому з такими надіями доведеться числитися — на шкоду і Україні і Америці.

Правда, ми не думаємо, щоб політика „єдиної-неділємої“ могла принести користь цій країні. Навпаки, ми твердо переконані, що вона для інтересів Америки є згубна, — але ми ніколи не можемо повірити, щоб політика великої американської демократії виражалася в спекулятивній грі на могутньому пориві іншого народу до незалежності.

Тому — або-або! Або самостійний український відділ з своєю, найсправжнішою для могутності Совєтів пропагандою, або пропаганда російського імперіалізму обома, російською і українською мовами.

На жаль, ми не мали змоги чути інших передач для слов'янських народів. Якщо і там так само нероздільно панує пропаганда „старшого брата“,

— то лишається тільки розв'язати руками і згадати наше приречення: „не вмер, так змер“.

Коли трохи раніше накрутити радіо перед українською передачею, то ви завжди почуєте переможний голос російського мовника, який заявляє, що їхня передача є в повітрі без перерви двадцять чотири години. Коли з тих годин приділено п'ятигодини на українську передачу, то панове росіяни, які заявляються такими великими лібералами і навіть соціалістами, повинні принаймні мати совість настільки, щоб не пакувати і в ці п'ятигодини свого краю.

К. І. Л.

СВІТ ПРО УКРАЇНУ

(Докінчення зі стор. 2-гої).

„Недавно Москва дала Україні власний прапор і гимн, тимчасом як товариша Н. С. Хрущова, краевого диктатора на Україні, відіслали в Москву і зробили одним з секретарів Совєтської комуністичної партії. Він був секретарем української комуністичної партії 14 літ. На святкуванні Сталінового дня народження Хрущов сидів з лівого боку Сталіна, що було великою почесною. Друге почесне місце — місце з правого боку Сталіна — було зайняте Мао-Тсе-Тунгом, китайським комуністом.“

„Я вже раніше згадував у цьому часописі, що оборони Сталінграді, яку я обговорював у Сталінграді з російським генералом, який його обороняв, на заході зовсім не розуміють. Не є це зменшення героїзму війська, що витримало в Сталінграді, коли я повторю, що місто було б взяте, як би не величезні й страшні труднощі, що на них натрапляли німецькі армії на своїх комунікаційних лініях, які йшли сотнями миль через Україну і були для партизанських загонів постійним предметом для нападі.“

„Можна з певністю сказати, що який коліс російська армія дістала наказ іти на Захід, лояльна і спокійна Україна буде першим завданням у міркуваннях російського генерального штабу. Неможливо з певністю сказати, в яких розмірах існує сьогодні антикомуністичний, а н т російський рух на Україні. Він мабуть більше антиросійський як прокомуністичний. Голос Америки почав недавно вислати програми українською мовою; приклад, за яким ББС це не пішла.“

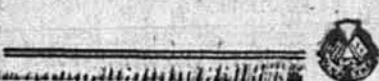
„Цей американський крок і подаровані росіянами прапор і гимн разом з переселенням Хрущова, головного експерта в українських справах, в Москву, вказують, що обидві сторони в холодній війні розуміють значіння України.“

До цього часу спроби самих українців висунути українську справу натрапляли в Англії на колючу стіну незрозуміння і упередження. Тепер потроху там, та в культурній сфері взагалі, починають нами цікавитися. Використати це зацікавлення корисно для нашого народу — це наше найвище завдання. Тому треба звернути всі сили на правдиву, розумну інформацію чужого світу про Україну. Наша повинність знайти для цього кошти. На цьому має виявитися наша політична зрілість і на це треба завжди пам'ятати. Мусимо кувати залізо поки воно гаряче.

Б. О.

„КОШИРЯТЕ СВОБОДУ“

Український Народний Союз

ІV. ПЕРША КОНВЕНЦІЯ

В попередніх трьох статтях, надрукованих на тему УНСО, ми на цьому місці, з'ясовано коротко початки української імміграції до Злучених Держав, її перші труднощі та організаційні спроби, що наостанці призвели до створення Українського Союзу, тоді ще Руского Народного Союзу. Зокрема підкреслено рішальну роль, яку в цих найперших організаційних початках відіграла „Свобода“.

Основою конвенції УНСО, яку відбулася, як уже описано в попередній статті, в день уродин „батька своєї країни“, Юрія Вашингтона, 22-го лютого 1894 року. Під поняттям „конвенції“ розуміється в Америці ширше зібрання представників народу, країни, політичних партій, освітніх, робітничих, заповомових, добродійних і тим подібних організацій та установ, які скликаються для спільного обмірковування чи вирішення важливих загальних чи організаційних справ, та на яких встановлюється „платформа“, що має правити за базу і ціль дальшої праці. Делегатами на цю основою конвенцію УНСО були — як це тоді описано — представники українських „робітників і тонкої півки української інтелігенції-пролетаріату“.

Властива перша конвенція УНСО відбулася три місяці пізніше, в травні дня 30-го того ж 1894 року, в місті Шамокін, в Пенсільванії. Участь в цій конвенції, головою якої був о. Т. Обухевич, а секретарями д-р Володимир Сіменюк і Денис Пирч, взяло всіх 17 делегатів.

В надрукованому в „Свободі“ з 13-го червня 1894 р. протоколі з цієї першої конвенції подібуємо такі факти з неї:

В конвенції взяли участь делегати братів з Шамокін, Олифант, М. Кармел, Вилксбері і Джерзі Сіті. Крім того, в нарадах взяли участь геж деякі поодинокі члени з Грейс-Рун, Олифакт, Сентрапія, М. Кармел і Шамокін, та оо. Гулович з Фріленд, Обухевич з Олифакт, Товт з Вилксбері, Молчанін з Кінгстон, Молчанін з Плізент Гилл, Грушка з Джерзі Сіті, Контанкевич з Шамокін.

Гарди цієї першої конвенції УНСО почалися в год. 1-тій зполудня і тривали кілька годин. Вислухано звітів діководства та, по проверці рахунків каси, дотеперішній у праві уділено абсолюторію і приступлено до обговорення деяких параграфів статуту. „Ленську владку встановлено за 50 центів місячно, крім 50 центів „вписового“, а висоту помертвого встановлено на \$200, що їх виплачуватиметься тільки тоді, якщо обезпечений заплатам щонайменше гри-місячну вкладку. Члени Союзу могли обезпечувати в Союзі теж своїх жінок, що їх залишили в „старому краю“.

На цій же конвенції рішено зробити „Свободу“ органом Союзу.

До Управи, тоді ще Ради Союзу вибрано: президент — Т. Талпаш з Шамокін; заст. прелд.: Михайло Євчак з Вилксбері; секретар: о. І. Контанкевич; касієр: Іван Глоба. Радними вибрані: Андрій Пивоварник, Юрко Хиллак, Яків Даньковський, Теодор Хоміак, Олександр Галабруда і д-р Сіменюк. Іх заступники: Олександр Курило, Михайло Адамс, Петро Шиманський, Степан Дранько і Кость Кобан. Контрольна Комісія: о. Гулович, о. Обухевич, о. Товт і о. Грушка, та Григорій Гук як заступник.

З нагоди конвенції відбувся бенкет і концерт з такою програмою: 1. Вступне слово — о. Грушка; 2. „Щастя нам Боже!“ — хор; 3. Деклямація (не названо ані вірша ані деклямації); 4. „Хлопське весілля“ — хор; 5. Відчит — д-р Сіменюк; 6. Гуляня — хор; 9. „Квод-лиць!“ — хор; 9. „Як вийдеш на високу гору“ — хор; 10. Край дармодів — оповідання; 11. „Широкий луг“ — хор; 12. Розмова глухих; 13. „Дурень, хто проживає“ — хор і 14. „Погуляем всю ніч“ — хор. Хором диригував о. Обухевич „при допомозі“ д-ра Сіменюка. Місцева американська преса віддала цій конвенції багато місця.

О. Грушка, описуючи цю конвенцію в „Свободі“ з 6-го червня 1894 р., твердить, що його „перо за тупе“, щоб він міг описати те велике хвилювання, серед якого конвенція відбулася. В попередній Богослуження і як хор з 50 осіб заспівав „Отче наш“ та Херувимську, то він „грішний чоловік гдав собі, що він разом зі св. Павлом знаходиться аж в третьому небі“, що „американці не знаходять слів похвали на красоту нашої пісні“, та що під час Богослуження „весь народ заливався сльозами радості і схвилювання та шептав молитви“.

На прийнятті, в якому взяли участь 150 осіб, перший тоаст на честь Союзу виголосив редактор і видавець „Свободи“, о. Грушка і по його промові хор вперше на цій землі заспівав „Ще не вмерла Україна“. „Свобода“ про це пише: „Описати, змалювати і дати яке таке поняття про ту радість, про те одушевлення, які в тій хвилині відбивалися на лиці кожного там приявно, ми не вміли. Скажемо тільки одно: що рясні сльози котилися з очей усіх і кожний в один голос присягав бути в Союзі та зобов'язувався придбати для нього нових членів...“ А в усіх промовах і написаних з цієї нагоди деклямаціях підкреслювало все те саме: Повстав Союз і український нарід в Америці вже не пропаде. І не пропав. Доказом цього — сьогоднішня дійсність та Український Народний Союз в своєму історичному розвитку, про що буде мова в дальших статтях на цьому місці.

УВАГА! ДІТРОЙТ, МІШ! УВАГА!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА — ОЛВУ, ПРИ СПІВЗУСТІ ВІДДІЛІВ УЗХ ч. 14 і 34

улантонує

СВЯТО ГЕРОІНЬ

В НЕДІЛЮ, 12. ЛЮТОГО (FEBR. 12th) 1950 В САЛІ УКР. НАРОД. ДОМУ ПРИ ВУЛ. МАРТІН.

Початок свята в год. 2:30 попол. Вступ за добровільними датками

Дохід призначений на УКК і ЗУАДК.

В ПРОГРАМУ ВХОДЯТЬ: Український молодечий хор під галткою пані Стефанії Андрусяк-Гуменюк; Солісти: пані Гала Машталі-Матковська, пані Петруся Золта та пані Ілля Кошківський. Форт. супровід: пані Гала Атамачук і Оля Дубініна. Деклямація: пані Стефанія Федик. Промова: пані Іван Памчук. Святочний реферат: пані Марія Квятковська.

Запрошується все українське громадянство взяти участь у святах, а також у вшануванні тих, що жертвували свої життя за волю України.

Комітет.

ДНЯ Н. (ОДИНАДЦЯТОГО) ЛЮТНЯ Ц. Р.

відбудеться в НЬЮ ЙОРКУ в залі „Кіночного Об'єднання“ і „Негайної Помочі“ при 144 E. 7th St. (між Ave. A—B), в годині 10. перед полуднем

ПЕРШИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТ-В'ЯЗНІВ

бутих німецьких концтаборів і тюрем.

На порядку денній: Байко про відшкодування та створення Краєвого Представництва Л. У. П. В. На зізд привезу всі потрібні формуляри згідно з законом. Прохую всіх бутиш. політ-в'язнів у власних інтересах являтися. Гостям раді.

Д-р В. Орешук, представник Л.У.П.В. на ЗДА.

ВІДПОВІ УРЯДНИКИ У.Н.С. М. ШКАГО!

Просимо ласкаво прибути на

РІЧНІ ЗБОРИ СОЮЗОВОГО ДОМУ

— які відбудуться —

В П'ЯТНИЦЮ, 10. ЛЮТОГО (FEBR. 10th) 1950

У ВЛАСНІМ ДОМІ, 845 N. WESTERN AVE.,

в годині 8. вечір.

Буде поданий звіт з цілорічної господарки і вибір Дирекції на 1950 рік.

Дирекція Дому.

3 ЖИТТЯ ГРОМАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ

ПІТСБУРГ, ПА.

Допомогова акція скитальцям.

У місяці сересні 1949 р. ЗУ-АДКомітет прислав до Пітсбурга більшу кількість скитальців, що прибули на безіменні завірення.

Тому, що цей приїзд привав на час, коли в Пітсбургу і його околицях почалася філія страйків у вугільній і сталевій промисловостях, перед місцевим українським громадством, стала рубом справа несення моральної та матеріальної допомоги новоприбулим скитальцям.

За ініціативою місцевого кружка „Союзу Українок“, дня 22 вересня 1949 р. відбулися в цій справі збори місцевого громадянства, на яких створено Український Громадський Комітет для несення допомоги скитальцям в Пітсбургу і його околицях.

В склад цього Комітету увійшли такі пані: Баган, Гринишин, Козак, Лехицька, Лесків, Малевиц, Мисків, Міллез, Маціринська, Михайлюк, Онішків, Петрик, Старошак,

Шедна, Шпікула, Хоптяк, Юга. Панове: Арсеній, Василюк, Луцький, Микитюк, Шабатура. Комітет ухвалив ухвалити в саїдуючий спосіб: Арсеній Микола, голова; Малевиц Марія, заст. гол. Луцький Антін, секретар; Старошак Іванна, рексекр.; Микитюк Іван, скарбник.

В Пітсбургу створено три переходно-переселенні осередки, а то: два на Савт-Сайд при українській католицькій церкві та при українській автокефальній православної церкві і на Норт-Сайд при українській католицькій церкві.

Комітет негайно приступив до збірки грошей і харчів, що у висліді по кінець грудня 1949 р., дала \$825.43 та поважну кількість харчів і одягу.

Зі зібраних грошей по кінець грудня 1949 р., Комітет видаткував на прохарчування \$238.30 та на укуплення зворотних допомог \$422.13, — так що сальдо готівки на 1 січня 1950 р. виносить \$165.

Крім цього Комітет займався вишукуванням помешкань і праці для скитальців. Справу мешкань, вдалося досить ско-

ро розв'язати, але з вишукуванням праці приходилося Комітетові через довший час поборювати великі труднощі. Щойно в останні дні майже всі скитальці примістилися на праці.

Зокрема належить підкреслити співпрацю з Комітетом відносно приміщення скитальців саїдуючі громади: Карнегі, Вілмердінг, Савт Сайд і Норт Сайд, Гленвуд, Ренкін.

З відозвненням також належить відмітити і тісну та гармонійну співпрацю новоприбулих скитальців організованих у Т-ві „Самопоміч“. Працюючи скитальці на згадану суму \$825.43, зложили \$128 у формі свого одноденного заробітку.

Громадянам, що взяли участь в тій допомоговій акції — Комітет складає щирю подяку, як також закликає громадянство надальше підтримувати акцію допомоги нашим братам і сестрам, що змушені були залишити рідні землі.

Антін Луцький, секр.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до ЗУАДКомітету прохайтеся на початку листа вказати подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка нас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових бюрових видачків та за виграти часу на поладження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохайте звертатися безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

ГРУПА ЛИСТІ ДО:

19187 Шеліко з Дебівів Родзало від Анелі з Дудаків Родзало.
19188 Махно Анни д. Олексі з с. Дубна, Ярослав, вік Махно Ігнатія с. Миколи.
19189 Гринчук Івана і Парасю та Балабух Василя від Кесі Гринчук.

ХВОРИ НА НЕДУГИ НОСА (Sinus) і Катару

ЗНАХОДЯТЬ ПОЛЕКШУ В ТЕРПІННИХ ВІД ПРИПЛИВУ КРОВІ В НОСІ

Полекшу, що найменше від терпіння сайнуса, катару, смотолови, які повстають в наслідок припливу крові в носі, свідчать сьогодні повідомлення про успішні рецепти, які в силі зменшити цей приплив крові в носі. Чоловіки і жінки, які в наслідок сайнуса мають нестерпні болі голови, запалі ніздрі, болі вух, харкання і пихання, стверджують блаженну полешку після зажиття цієї рецепти. Kloronol коштує \$3, але беручи до уваги наслідки, це не є дорого, бо коштує тільки один цент за дозу. Kloronol (увага, заживайте тільки так, як приписано) продається з гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офіртуру, читачі цього часопису можуть дістати Kloronol по знижених цінах. Треба лише вислати це повідомлення до: SUM-LAR CO., Dept. A-243, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і дістанете дві \$8 пакети за \$5, отже \$1 знижка як значуща ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть почтареві при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Крейт _____

19190 Бабицьких Ірену, Анну, Івана, Мерка, Осипа і Олену з с. Тростянець, Львівщина, від Івана і Ірини з Бабицьких Турчик.

19191 Рідних і знайомих з Саратовської Округи, що знали батька Мауля Олександра Пилиповича, або матір Лизавету від Адама Мауля.

19192 Куніцьку Анну в селі Новошніні, Жидачів, від Щербі Стефана з Журавна.

19193 Романіка Івана з с. Воля Романова, Лисків, від Марії Романік д. Стефана.

19194 Сенишин Івана брата, Люшняк Василя, Кадинюк Михайла і Кореньовського Сяня всіх з Бережан від Крипкевич Теклі.

19195 До Таборових Управ в Німеччині. Просимо оголошити, що Лисенка Володимира М. шукає Юнішеч Збігнєв з Америки. Голоситись в ЗУАДК у Філадельфії під ч. 19195.

19196 Слюсарчик Григорія і Юрка з с. Макунів, Мостиська, від Івана Слюсарчика.

19197 Барну Теодора з с. Полани, Кросно, від Стояловської Марії.

18198 Анну з Васильків Ланчук від Зубрицького Івана.

19199 Воркун Прокопа від Мирослави Воркун.

19200 Сітинського Миколау і Еву з Нового Міста від Сітинського Петра с. Антона з с. Грабінця, Добромиль.

19201 Бурачок Василя с. Миколи з с. Сколошів, Ярослав, і Роліу Іван з с. Грабовець, Ярослав, останній тепер в Аргентині, від Дронського Володимира. Українські-аргентинські газети просимо передрукувати.

19202 Вербець Ганну з с. Негівці, Калущ, від Луців Миколи з тожого села.

19203 Шпірка Миколау з с. Стрептів, Камінка трімилова, від доньки Грніці і Ксені Шпірка, Евдокії Савчинь.

19204 Стемлю Стефана і Антона з с. Полани, Кросно, від Стояловської Марії.

19205 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголошити, що Цюпка, сина Марії Цюньо (зам. Цюпек) шукає тітка з Америки, Гри-

А.Ф.П. ЗА РАТИФІКАЦІЮ ПАКТУ ПРО НАРОДОВБИВСТВО — ПРОТИ ПРИЗНАННЯ ЕСПАНІ

Маямі, на Флориді. — Екзекутивна Рада Американської Федерації Праці на своїй конференції ухвалила резолюцію з домаганням ратифікації септатом Злучених Держав Пакту про народобивство. В іншій резолюції висловлено протест проти признання еспанського режиму Америкою.

БУСТАМЕНТЕ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ПІВДЕННИХ РЕСПУБЛІКАХ

Нью Йорк. — Хосе Луїс Бустаменте і Рівера, недавній президент республіки Перу, приїхав на поселення в Злучених Державах. Його скіннула зі становища військова кліка в 1948 р., одначе він не зрікся уряду. Він каже, що в південно-американських республіках нема як завести поміркований режим, як довго наряд не розуміє справ, а політичні провідники не мають

ціна Кася. Голоситись в ЗУАДК у Філадельфії під ч. 19205.

19206 Чупік Теодора і Феску від Дмитра Чупіка.

19207 Стефурак Миколау з с. Грабівці, Станіславів, від доньки Марії Стефурак. Укр. аргентинські газети просимо передрукувати.

19208 Гріхен Юзефу з Філадельфії (?) від Чайківського Миколи.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ВАЖНЕ ДЛЯ СКРИПАКІВ

МУЗИЧНІ ТВОРИ

ВАСИЛЯ БЕЗКОРОВАЙНОГО

на скрипку з фортепіано:

Укр. Рандодія	\$3.00
Ноктюрни I.	\$2.00
Ноктюрни II.	\$2.00
Укр. Думка VI.	\$2.00
Ой місяцю	\$2.00
Віють вітри	\$2.00
Спомини з гір	\$2.00
Козачок IV.	\$2.00
Козаченку куди йдеш	\$2.00

скрипулів. На цій підставі він не прикладає великої ваги до виборів у Перу, заповіданих на липень б.р.

СОВЕТИ В БЕРЛІНІ ЗАБОРОНИЛИ СВОІМ ЖІНКАМ КУПУВАТИ ЗАХІДНИЙ ОДЯГ

Берлін, 7 лютого. — Ціле безглуздя „диктатури пролетаріату“ проявилось тут м. і. у факті, що советські власті заборонили всім жінкам zatrudнених тут своїх представників і урядовців купувати одяг зі зимового випродажу. В коментарях вивчається, що „західний одяг негідний советської жіночості“. На ділі заборону видано тому, щоб „советська жіночість“ не верталася назад до Советів з переможеної Німеччини в одягах, про які не може і мріяти приодягнена в драпе лахміття жінка в самому Советському Союзі.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОСТОН, МАСС. — Тов. ім. Євгена Коновальця, від 238, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбулися в неділю, 12 лютого, в галі укр. правосл. церкви, 136 Arlington St., зараз по відправі. Просимо всіх, старших і молодіж, членів численно прийти, бо є багато важних справ до вирішення. Обов'язок всіх нових членів є бути прийнятими на збори та записатись із справами Союзового життя. На цих зборах буде вибір делегатів на конвенцію УНС. Просимо всіх членів точно платити свої виставки на Союз, бо секретар мусить вислати на час місячний звіт до гол. канцелярії УНС. — За уряд: П. Мороз, гол.; П. Попович, кас.; М. Давишкіба, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Вр. с. Василя, від 339, відбулися в суботу, 11 лютого, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Лавренс ул. Присутні всіх місцевих і позамісцевих членів прийняти на збори, бо маємо кілька важних справ до поладження іб уде вибір делегата на конвенцію УНС. — За уряд: І. Жмуніт, пред.; В. Мушинка, кас.; А. Хромяк, секр.

Замовляти можна на адресу: NILA STECKIW, 67 Lynn St., Lackawanna 18, N. Y. Ноти вислаємо тільки по надісланню грошей за твір музичний.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО В БРАЗИЛІ

Сан Павло, Бразилія. — В цьому найбільшому місті Бразилії, що нараховує 2 мільйони мешканців і в цьому околу 4 тисячі українців, в останньому сформовано нове українське статутне Т-во „Соборність“. Святочне відкриття Т-ва відбулося в грудні м. р., а між прийнятими були теж представники бразилійської влади, котрі в своїх промовах з признанням висловлювалися про загал української імміграції в тій країні, про її велику трудовитовність та зразкову лояльність супроти держави.

ПОШУКУВАННЯ

ЖІНКИ або ДІВЧИННИ в роках 18—30; до праці в Dry Cleaning Plant в українському кварталі. Англієської мови не вимагається, може бути пошуканий з краєм. Роботи навично, платити \$50 місячно початково і все утримання. Голоситись до: HARRY SNEWCZUK, 2238 E. Adams Street, Freeport, Illinois.

ROMAN BENIAK, сина Івана і Парасю, з села Макунів, пов. Мостиська, пошукує ПЕТРА ІВАНІЧКА, АНДРІЯ ГОЛОВУТ, а ще згаданого села. Хто про них знає, або вони самі, прошу зголоситись до: BENIAK ROMAN, c/o L. I. Barksdale, Manks, Miss. Box 66.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребення по ціні так низькій як \$150

ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNKO, Licensed Undertaker & Embalmer, 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

601 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J. Essex 5-5553

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕНА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL, 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.)

Bronx, N. Y. Tel. MErose 5-5577

ВИСЛІД ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ

ЗА ПРИСЛУДЖУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВІПРОДОВЖ 1949 Р. З НАГОДИ 55-РІЧЧЯ У. Н. СОЮЗУ.

(Докінчення зі стор 4-тої).

Імя організатора	Дорослих	Дітей	Разом	Присла- на квота нових чл.	разом чл.	вклад у відділ
430 Роман Дяків	15	2	17			
И. Бакай	18	2	20			
В. Загасвич	6		6			
Бакай і Загасвич	49	16	65			
М. Ліщинський і Бакай	22	3	25			
Дяків і Загасвич	12	2	14			
Ткач і Загасвич	2	1	3		35	148
431 Василь Загасвич	6	3	9			
Кирилюк і Загасвич	5	1	6			
Шанайда і Загасвич	1		1			
432 В. Гіряк	85	22	107		5	17
Д-р Кібзей і Гіряк	1		1		82	108
433 К. Шпірка	2	2	4			
В. Загасвич	3		3			
435 Стефан Курляк	1	1	2		5	9
436 П. Вербокецький	2		2		15	2
В. Гіряк	20	3	23			
Д. Білецький	9	5	14		15	37
437	—	2	2		5	2
438	—				7	
439	1		1		25	1
440	—				15	
441 М. Лисий	15	11	26			
442	2		2		25	28
443	—				6	
444 А. Вовк	21	9	30		15	
445 В. Гладун	55	7	62		40	32
446 Д. Фенюк	31	2	33		60	62
447 В. Гіряк	16	1	17		20	33
Г. Луцький	7	1	8		10	25
448	—				6	
449 В. Гіряк	4	10	14		10	14
450	—				5	
451 І. Омельченко	7	5	12		15	12
452 І. Іванчук	7		7			
М. Білін	3	1	4		5	12
453	1		1		15	
454 С. Бергерон	—	1	1		5	1
455 Стефанія Галичин	2	1	3			
Василь Загасвич	2		2			
І. Витоняк і Загасвич	4		4			
Марія Клячко	12	1	13		10	22
В. Воркевич	—	1	1		25	1
456	—				6	
457 Л. Демчишин	10		10			
458	4	1	5		20	15
459 В. Загасвич	1		1		6	
460	1		1		15	1
461 В. Гіряк	19	4	23			
Юрій Демедюк	1		1		15	24
462	—				15	
463	—	2	2		5	2
464 Д. Недошито	12	5	17			
Т. Семенчук	2	1	3		25	20
465 Осип Яцишин	5	2	7			
В. Гіряк	6		6			
466	9	3	12		15	27
467 Юрій Кузьма	2		2			
468	1		1		15	3
469 Михайло Гладь	1		1		5	1
В. Гіряк	6	1	7		15	7
470 Карпа Чорномаз	10		10		20	10
471	2	3	5		15	
В. Гіряк	1		1		20	6
472	—				5	
473 Осип Чайківський	30	12	42			
В. Гіряк	24	7	31			
Осип Чайківський і Доленга	28		28		45	101
В. Гіряк	6		6		20	6
474	—				5	
475 Іван Юськів	1		1			
Павло Маряк	1	1	2		9	3
477 Лью Лисогір	2		2			
Володимир Куліковський	1		1		7	3
478 Микола Дашкевич	1	1	2			
Петро Федичук	2	1	3		15	5

При деяких відділах не подано імені і прізвища організаторів тому, бо ці відділи не прислали організаційських карток з підписами організаторів.

Голов на Канцелярія У. Н. Союзу.

У турбові за безпеченство Фила, Ніта повела непохочуючого Бронсона в напрямі дому страхіть д-ра Зі...

...а Тарзан зі сховку прислухувався стоном мал, що їх одну по одній заціплював страшними ліками д-р Зі.

Вкінці він не міг витримати їхніх криків і рішився на відважний крок.

Виступивши вперед, він поступав поважно, наче запомочений, до їхнього мучителя.